

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 007418 23 Кж 4
Бања Лука, 12.06.2023. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Даниеле Миловановић као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина и Весне Антонић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог С.Ђ. због кривичног дјела обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адвоката Д.Т. из Д., изјављеној против рјешења Округног суда у Добоју број 13 0 К 007418 23 Кв 5 од 31.05.2023. године, у сједници вијећа одржаној дана 12.06.2023. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог С.Ђ. изјављена против рјешења Округног суда у Добоју број 13 0 К 007418 23 Кв 5 од 31.05.2023. године.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаним рјешењем Округног суда у Добоју број 13 0 К 007418 23 Кв 5 од 31.05.2023. године, у поступку контроле оправданости притвора, у складу са одредбом члана 202. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС), утврђено је да и даље постоје разлози за притвор против оптуженог С.Ђ. који се потврђеном оптужницом Округног јавног тужилаштва у Добоју број Т15 0 КТ 0036129 22 од 24.11.2022. године терети због кривичног дјела обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске, број 64/17 и 15/21, у даљем тексту: КЗ РС).

Притвор је оптуженом претходно продужен рјешењем Округног суда у Добоју број 13 0 К 007418 23 Кв 2 од 29.11.2022. године, из разлога садржаног у одредби члана 197. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС), тако да по том рјешењу може трајати до изрицања првостепене пресуде, а најдуже двије године, уз обавезну контролу оправданости притвора по истеку свака два мјесеца од дана доношења посљедњег рјешења о притвору.

Против побијаног рјешења благовремено је изјавио жалбу његов бранилац Д. Т., адвокат из Д., због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона са приједлогом да

се жалба уважи и побијано рјешење укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Разматрајући спис, побијано рјешење и жалбу, одлучено је као у изреци овог рјешења из слjedeћих разлога:

Прије свега, у погледу основане сумње да је оптужени починио кривично дјело за које се терети, као законског услова примјене мјере притвора из члана 197. став 1. ЗКП РС, побијаним рјешењем се исправно указује да се у овој фази поступка нису појавиле околности које би довеле у питање правилност закључка о постојању наведеног степена сумње, односно да у времену релевантном за контролу оправданости притвора, основана сумња и даље егзистира.

Надаље, без основа је жалбени приговор којим се указује на постојање битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. у вези са чланом 37. став 1. тачка ђ) ЗКП РС, која се манифестује у саставу ванпретресног и претресног вијећа сачињених од истих судија првостепеног суда. Наиме, судије које као чланови вијећа суде на главном претресу у истом предмету могу бити чланови вијећа из члана 24. став 5. ЗКП РС и учествовати у доношењу одлуке о основаности притвора. Одредбом члана 37. ЗКП РС те судије нису искључене из суђења, као што то жалба погрешно сматра, па самим тим првостепени суд није починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС.

Неоснован је и приговор одбране који се заснива на тврдњи да је првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, те повреду члана 6. став 1. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода (ЕКЉП) тиме што у поступку контроле оправданости није одржао рочиште на коме би се расправила оправданост притвора и омогућило оптуженом да се изјасни о измијењеним околностима у погледу општег и посебног разлога за притвор.

Супротно жалбеним приговорима, побијаним рјешењем нису почињене процесне повреде на којима одбрана инсистира. Сходно одредби члана 202. став 1. ЗКП РС, суд контролу оправданости притвора врши по службеној дужности по истеку свака два мјесеца од дана доношења посљедњег рјешења о притвору. Редовну контролу оправданости притвора закон не условљава одржавањем рочишта, нити је за ту процесну радњу суду потребна иницијатива у виду приједлога странака. У конкретном случају, имајући у виду околности и период трајања притвора, те новију праксу Европског суда за људска права и Уставног суда Босне и Херцеговине, по оцјени овог суда није прекорачен разуман временски интервал у којем притвореном лицу треба омогућити право да буде саслушан на околности постојања притворских разлога након потврђивања оптужнице.

Без основа је и приговор незаконитости доказа, коју одбрана види у чињеници саслушања оштећене дан прије доношења наредбе о спровођењу истраге. Наиме, за оцјену законитости исказа осумњиченог, односно свједока, релевантним се указује околност да ли је у конкретном случају поступљено по одредбама чланова 142.-145. ЗКП РС (испитивање осумњиченог), односно 144.-156. ЗКП РС (саслушање свједока), при чему је за законитост ових доказа без значаја датум доношења формалне наредбе о спровођењу истраге од стране тужиоца.

У вези са посебним притворским разлогом из члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, који се односи на стварну пријетњу нарушавања јавног реда као резултат пуштања оптуженог на слободу, побијано рјешење правилно утврђује да у времену релевантном за контролу оправданости притвора таква стварна пријетња и даље егзистира, имајући у виду да се ради о ванредним околностима које се манифестују како у висини запреијене казне за предметно кривично дјело, тако и његовој тежини с обзиром на начин извршења и посљедице. Како је за предметно кривично дјело запреијена казна затвора од десет година или тежа казна, те како је приликом његовог извршења оптужени искористио повјерење које је према њему имала малољетна оштећена и њена породица, а имајући у виду тешке посљедице по психофизички развој оштећене које ће се манифестовати и у будућности (што све произлази из субјективних и објективних доказа), првостепени суд исправно закључује да би пуштање оптуженог на слободу резултирало стварном пријетњом нарушавања јавног реда, дајући о томе јасне и адекватне разлоге на које се жалилац, чији се приговори у том правцу указују неоснованим, упућује.

Стога је из наведених разлога, а на основу одредбе члана 337. став 3. ЗКП РС, одлучено као у изреци овог рјешења.

Записничар
Софија Рибих

Предсједница вијећа
Даниела Миловановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћих